

Το «Ενιαίο» μισθολόγιο που ανακοινώνει η κυβέρνηση «εξαιρώντας τους υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών είναι η σταγόνα που ξεχειλίζει το ποτήρι της οργής και της αγανάκτησης», καθώς προβλέπει «ονομαστικές μειώσεις των αποδοχών» (Ανακοίνωση ΟΛΜΕ 14/1/1997).

Την **20ή Ιανουαρίου 1997 οι καθηγητές αρχίζουν μια από τις μεγαλύτερες σε έκταση και ένταση απεργία, που διαρκεί μέχρι την 14η Μαρτίου.** Σε ανοιχτή επιστολή της ΟΛΜΕ την 19/2/1997, η οποία φαίνεται να εκφράζει την ουσία της κινητοποίησης των εκπαιδευτικών, επισημαίνεται ανάμεσα σε άλλα ότι «ο απεργιακός αγώνας δεν έχει στενόθωρα κίνητρα και ταπεινά ελατήρια. Είναι ένας αγώνας στον οποίο μας ώθησε μια πολιτική συνεχούς υποβάθμισης και απαξίωσης της ελληνικής δημόσιας εκπαίδευσης και των λειτουργών της (...) Η έννοια της δημόσιας και δωρεάν εκπαίδευσης μέρα με τη μέρα χάνει κάτι από το συστατικό της περιεχόμενο, καθώς η ελληνική οικογένεια υφίσταται συνεχή οικονομική αφαίμαξη από την παρασχολική δραστηριότητα» (ΟΛΜΕ, 19/2/1997).

Τον **Ιούνιο του 1998** έχουμε μια ακόμη σύγκρουση μεταξύ Κυβέρνησης και εκπαιδευτικών με αιτία την κατάργηση της επετηρίδας διορισμού των εκπαιδευτικών και την καθιέρωση του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ. Στη διάρκεια του πρώτου διαγωνισμού του ΑΣΕΠ (11-15/6) για την πρόσληψη εκπαιδευτικών, 30 εξεταστικά κέντρα σε όλη την Ελλάδα πολιορκούνται από περίπου 15.000 αδιόριστους και μόνιμους εκπαιδευτικούς, αλλά και φοιτητές.

Όμως στη μεταρρύθμιση υπήρξε και μαθητική αντίδραση. Μια από τις μεγαλύτερες και πιο παρατεταμένες αναταράξεις στο χώρο της Μέσης Εκπαίδευσης σημειώνεται με τις **μαθητικές καταλήψεις που πραγματοποιούνται από το Νοέμβριο του 1998 έως τον Ιανουάριο του 1999 με αίτημα την κατάργηση των ν. 2525/97 και 2640/98.** Οι κινητοποιήσεις συνεχίζονται με την ίδια περίπου ένταση και έκταση και αμέσως μετά τις χριστουγεννιάτικες διακοπές, μέχρι τις πρώτες μέρες του Φεβρουαρίου του 1999.

Στη διάρκεια των μαθητικών καταλήψεων και με βασικό αίτημα την κατάργηση του ν. 2525/97 η ΟΛΜΕ πραγματοποιεί 24ωρη απεργία στις 9 Δεκεμβρίου 1998, συμμετέχει στην πανδημοσιοϋπαλληλική απεργία στις 15 Δεκεμβρίου 1998, και συνδιοργανώνει πανεκπαιδευτικά συλλαλητήρια στις 15 Ιανουαρίου 1999 και στις 19/1/1999. Παράλληλα, «για να εκφραστεί η αντίθεση του κλάδου στο εντεινόμενο κλίμα αυταρχισμού κατά των μαθητών και για να ακυρωθεί κάθε προσπάθεια χρησιμοποίησης των εκπαιδευτικών σε κατασταλτικούς ρόλους» (Απολογισμός δράσης Δ.Σ. ΟΛΜΕ στη διετία 1997/1999), κηρύσσει 2ωρες στάσεις εργασίας στις 8/1/1999, 14/1/99 και 18/1/99 και δύο 24ωρες απεργίες στις 21 και 25/1/99.

Στις 28/1/99 πραγματοποιείται 48ωρη απεργία και νέες δίωρες στάσεις εργασίας κατά τις δύο πρώτες ώρες λειτουργίας κάθε κύκλου, στις 26/1/99, 27/1/99, 1/2/99 και 2/2/99. Στις 4/11/98 πραγματοποιείται κοινή συγκέντρωση μαθητών και καθηγητών έξω από το ΥΠΕΠΘ με αίτημα την κατάργηση των ν. 2525/97 και 2640/98. Τα νέα μαθητικά συλλαλητήρια στην Αθήνα,

στη Θεσσαλονίκη, στο Βόλο και στα Τρίκαλα, στις 11/11/98, είναι πρωτοφανή σε όγκο. Το δεύτερο δεκαήμερο του Νοεμβρίου περίπου 280 Λύκεια σε όλη τη χώρα τελούν υπό κατάληψη (1/4 περίπου των Λυκείων). Στο τρίτο δεκαήμερο του Νοεμβρίου περίπου 400 Λύκεια βρίσκονται σε κατάληψη, ενώ στις 26/11/98 πάνω από 15.000 διαδηλωτές (κυρίως μαθητές) στην Αθήνα και δεκάδες χιλιάδες σε 30 πόλεις της Ελλάδας συμμετέχουν σε συλλαλητήρια.

Το πρώτο δεκαήμερο του Δεκεμβρίου τα 2/3 των Λυκείων και περίπου 200 Γυμνάσια τελούν υπό κατάληψη (Ανακοίνωση ΟΛΜΕ 4/12/98), ενώ στις 9/12/98 δεκάδες χιλιάδες μαθητές, φοιτητές και εκπαιδευτικοί συμμετέχουν σε μαχητικές διαδηλώσεις σε 46 ελληνικές πόλεις. Η αναταραχή συνεχίζεται με την ίδια περίπου ένταση και έκταση και αμέσως μετά τις χριστουγεννιάτικες διακοπές, μέχρι τις πρώτες μέρες του Φεβρουαρίου του 1999. Στα συνθήματα των μαθητικών κινητοποιήσεων ανιχνεύονται τα αιτήματα των μαθητών, που επικεντρώνουν ουσιαστικά στο εξεταστικό σύστημα του Ενιαίου Λυκείου και στα ΤΕΕ.

Η συντριπτική πλειονότητα των μαθητών είχαν συνειδητοποιήσει ότι οι απανωτές εξεταστικές διαδικασίες που προέβλεπε ο νόμος 2525/97, περά από τις διακηρύξεις περί βελτίωσης της παιδείας και ανεβάσματος του πήχη, είχαν ένα και μόνο στόχο: να μειώσουν το μαθητικό πληθυσμό στο Λύκειο και να στρέψουν ένα σημαντικό τμήμα του μαθητικού πληθυσμού βίαια στα ΤΕΕ.

Το Σεπτέμβριο του **2006** εκδηλώθηκε μεγάλη απεργία της **ΔΟΕ** που κράτησε δύο μήνες. Η ΟΛΜΕ συμμετείχε με 12ήμερη απεργία. Στα κέρδη αυτής της απεργίας συγκαταλέγονται η σταδιακή αύξηση των επιδομάτων των εκπαιδευτικών και των δύο βαθμίδων.

Στο κατώφλι του 21^{ου} αιώνα η ΟΛΜΕ καλείται να αντιμετωπίσει εξαιρετικά δυσμενείς εξελίξεις, που κορυφώνονται κατά τη διάρκεια της πρόσφατης οικονομικής κρίσης και της επιβολής της πολιτικής της τρόικας και των μνημονίων στην Ελλάδα. Δικαιώματα και κατακτήσεις, καρποί πολύχρονων συλλογικών αγώνων, αμφισβητούνται και καταργούνται. Ο αυταρχισμός και η καταστολή εντείνονται υπέρμετρα. Οι εκπαιδευτικοί θεσμοί υποβαθμίζονται και συρρικνώνονται. Οι ανισότητες εντείνονται. Οι ιδιωτικοποιήσεις επιταχύνονται.

Η ΟΛΜΕ αντλώντας από τις πλούσιες αγωνιστικές παραδόσεις των 90 χρόνων της έχει την υποχρέωση να κρατήσει ισχυρή την αντίσταση και ζωντανή την ελπίδα. Με γνώμονα τις αποφάσεις του 16^{ου} Συνεδρίου του κλάδου καλείται να συνεχίσει και να εντείνει τον αγώνα για μια δημόσια, δωρεάν παρεχόμενη εκπαίδευση για όλους, ενάντια στις πολιτικές των μνημονίων, που διαλύουν το δημόσιο σχολείο και εξαθλιώνουν τους εκπαιδευτικούς, για αξιοπρεπείς μισθούς και συνθήκες εργασίας, για την ακύρωση όλων των απολύσεων, για τη συνολική και οριστική ανατροπή της πολιτικής που συνδιαμορφώνουν η κυβέρνηση, η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

ΑΘΗΝΑ, 20/12/2014

90 χρόνια ΟΛΜΕ: Συνοπτική ιστορική αναδρομή

Εφέτος κλείνουν **90 χρόνια** από την ίδρυση μιας από τις πιο σημαντικές και δυναμικές ομοσπονδίες στο χώρο των δημόσιων υπαλλήλων, της Ομοσπονδίας Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης (ΟΛΜΕ). Στο διάστημα αυτό η ΟΛΜΕ ανέπτυξε αξιόλογη δραστηριότητα και συχνά βρέθηκε στην πρωτοπορία των αγώνων για την ικανοποίηση εκπαιδευτικών, συνδικαλιστικών και ευρύτερων κοινωνικών αιτημάτων.

Η ΟΛΜΕ είναι η συνδικαλιστική οργάνωση των εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Ελλάδας που εργάζονται στο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα. **Συστάθηκε το 1924 με διπλό στόχο: την κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των εκπαιδευτικών και την εξύψωση της παιδείας του ελληνικού λαού.**

Παρόμοιοι είναι και οι σκοποί της ΟΛΜΕ σύμφωνα με το ισχύον Καταστατικό της. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται: «(α) ο συντονισμός και η ενιαία κατεύθυνση των προσπαθειών όλων των ενώσεων που τη συγκροτούν, για τη βελτίωση της Μ.Ε. (Μέσης Εκπαίδευσης), την ηθική, επιστημονική και υλική εξύψωση των λειτουργών της και την προάσπιση και προαγωγή των επαγγελματικών και υλικών συμφερόντων του κλάδου, και (β) η συμβολή της στη βελτίωση της όλης Παιδείας του ελληνικού λαού.»

Η ΟΛΜΕ αποτελείται από πρωτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα (ΕΛΜΕ), μέλη των οποίων είναι οι εκπαιδευτικοί όλων των ειδικοτήτων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Γενικής και Τεχνικής-Επαγγελματικής. Είναι μέλος της τριτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης των δημόσιων υπαλλήλων της Ελλάδας, της Ανώτατης Διοίκησης Ενώσεων των Δημόσιων Υπαλλήλων (ΑΔΕΔΥ). Είναι επίσης μέλος της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας Εκπαιδευτικών (ETUCE) καθώς και της Παγκόσμιας Συνομοσπονδίας Εκπαιδευτικών (Education International).

Το πρώτο Καταστατικό της ΟΛΜΕ συντάχθηκε το Μάιο του 1924 χωρίς ωστόσο να εκλεγεί διοίκηση, ενώ στο διάστημα 29 Οκτωβρίου – 1 Νοεμβρίου, κατά τη διάρκεια της Β' Γενικής Συνέλευσης του κλάδου, εκλέχθηκε η πρώτη Διοικούσα Τριμελής Επιτροπή.

Η ίδρυση της ΟΛΜΕ ήταν εν μέρει προϊόν των οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών που επικρατούσαν στην Ελλάδα την ταραγμένη περίοδο μετά τη μικρασιατική καταστροφή. Την ίδια περίοδο περίοδο, λίγο νωρίτερα, ιδρύθηκε και η Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδας (Μάρτιος 1922).

Πριν από την ΟΛΜΕ στο χώρο της εκπαίδευσης είχε ιδρυθεί με πρωτοβουλία του Δημ. Γληνού και ανέπτυξε αξιόλογη δραστηριότητα ο **Εκπαιδευτικός Σύνδεσμος (1914)**, που περιέπεσε σε αδράνεια όταν ο ιδρυτής του ανέλαβε τη γραμματεία του Υπουργείου Παιδείας.

Η πρώτη έκδοση του «Δελτίου» της ΟΛΜΕ τοποθετείται στο 1926. Σκοποί του ήταν η εξυπηρέτηση των συμφερόντων του κλάδου και η εξύψωση της εκπαίδευσης.

Το **1931** η ΟΛΜΕ καταγγέλλει τις προθέσεις της κυβέρνησης να αυξήσει τα δίδακτρα των μαθητών «γιατί έτσι η παιδεία καταντά προνόμιο των πλουσίων». Καταγγέλλει επίσης τα καταπιεστικά μέτρα που προβλέπει ο νέος υπαλληλικός κώδικας. Το επόμενο έτος αντιδρά σθεναρά στην πρόθεση της κυβέρνησης να καταργήσει τη δημόσια Μέση Εκπαίδευση.

Το **1936** το καθεστώς της 4ης Αυγούστου διέλυσε την ΟΛΜΕ, η οποία έκτοτε ανέστειλε τη λειτουργία της. Αλλά και σε αυτό το διάστημα της τυπικής απουσίας της ΟΛΜΕ είναι μεγάλος ο αριθμός των εκπαιδευτικών -πολλοί από τους οποίους πρωταγωνίστησαν νωρίτερα και στους εκπαιδευτικούς, συνδικαλιστικούς και κοινωνικούς αγώνες της περιόδου που βρέθηκαν στην πρώτη γραμμή των κοινωνικών και των εθνικών αγώνων. Κορύφωση αυτής της δράσης υπήρξε η συμμετοχή εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων στον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα κατά τη διάρκεια της κατοχής. Εναλλάσσοντας το βιβλίο με το όπλο και το πεδίο της μάχης με τη σχολική τάξη (που συχνά την υποκαθιστούσε η ύπαιθρος), αναδείχθηκαν σε πρότυπα ανιδιοτελούς προσφοράς και υπέρτατης θυσίας

Η ΟΛΜΕ επανασυστάθηκε μετά την απελευθέρωση και τον εμφύλιο, το 1949. Ένας από τους πρώτους στόχους της αυτή την περίοδο ήταν η διασφάλιση της βαθμολογικής εξέλιξης των μελών της και πέρα από το βαθμό του Διευθυντή β'. Η δράση αυτή σύντομα πήρε τη μορφή ομαδικής υποβολής παραιτήσεων υπηρετούντων εκπαιδευτικών. Παραιτήθηκαν 3.260 εκπαιδευτικοί και τελικά το αίτημα δεν έγινε δεκτό εκτός από κάποιες βαθμολογικές βελτιώσεις και μια μικρή αύξηση του μηνιαίου επιδόματος της πρόσθετης εργασίας.

Το **1955**, όπου κυριαρχεί το «πέινα, ξύλο και Ακρόπολη» (Β. Ρώτας, *Καραγκιόζικα*), στην περίοδο της κυβέρνησης Παπάγου, 4.200 εκπαιδευτικοί παραιτούνται και κηρύσσεται 4ήμερη απεργία (2-5 Μαρ-

τίου 1955) με αίτημα την καθιέρωση ιδιαίτερου μισθολογίου για τους εκπαιδευτικούς και αυξήσεις της τάξης του 10-20%.

Η ΟΛΜΕ παρακολουθεί από κοντά τις προτάσεις της Επιτροπής Παιδείας της κυβέρνησης της ΕΡΕ (Κ. Καραμανλής). Αξιολογώντας τα πορίσματα της Επιτροπής Παιδείας τα κρίνει ως «υπερβολικά πτωχόν έργο». Σε ανακοίνωσή της επισημαίνει ότι, παρά τις διαπιστώσεις, η Επιτροπή Παιδείας δεν μπαίνει στην ουσία του προβλήματος, που ήταν η έλλειψη στοιχειωδών μέσων για τη διδασκαλία στα Γυμνάσια και τα φοβερά κενά στο διδακτικό προσωπικό.

Το 1961 η ΟΛΜΕ κηρύσσει 24ωρη προειδοποιητική απεργία (26-1-1961) και σε συνεργασία με τη ΔΟΕ εξαγγέλλει απεργία διάρκειας. Η κυβέρνηση του Κ. Καραμανλή υποχωρεί στο αίτημα της αύξησης αποδοχών. Το 1963 κηρύσσει **απεργία είκοσι ημερών** (19/1/1963 – 7/2/1963), η οποία λήγει με πολιτική επιστράτευση των εκπαιδευτικών. Πρωθυπουργός ήταν ο Κ. Καραμανλής.

Τα έτη **1963-65** η Ένωση Κέντρου ως κυβέρνηση ικανοποιεί οικονομικά αιτήματα της ΟΛΜΕ χορηγώντας οικονομικό επίδομα στους εκπαιδευτικούς. Από την πλευρά της η ΟΛΜΕ στήριξε τη μεταρρύθμιση του Γ. Παπανδρέου για δημόσια και δωρεάν παιδεία και καθιέρωση της δημοτικής γλώσσας.

Στο πλαίσιο της πολιτικής αστάθειας των ετών **1965-66** προωθείται ενιαίο μισθολόγιο που υποβάθμιζε τον κλάδο. Η ΟΛΜΕ αποφασίζει απεργία διάρκειας (Φεβρουάριος 1966), που λήγει στις 8/2/66 με πολιτική επιστράτευση. Το ενιαίο μισθολόγιο ψηφίζεται.

Στα χρόνια της δικτατορίας η ΟΛΜΕ λειτουργεί με διορισμένη διοίκηση. Πολλοί εκπαιδευτικοί απολύονται ή εξαναγκάζονται σε παραίτηση. Άλλοι επιλέγουν το δρόμο της αντιδικτατορικής πάλης, συχνά με τίμημα την απόλυση, τη φυλάκιση και την εξορία ή τη στέρηση της ελευθερίας, της σωματικής ακεραιότητας, ακόμα και της ίδιας τη ζωής τους.

Τον Ιούνιο του **1975** η ΜΕ Γενική Συνέλευση του κλάδου καταψηφίζει τα πεπραγμένα της απερχόμενης (διορισμένης) διοίκησης της ΟΛΜΕ και εκλέγεται νέο Δ.Σ. με κεντρικά αιτήματα την κάθαρση από τους υποστηρικτές της χούντας, την άρση των μισθολογικών αδικιών και την ψήφιση νέου νόμου για την εκπαίδευση.

Από το 1975 ξεκινά η έκδοση του επιστημονικού περιοδικού της ΟΛΜΕ «**Λόγος και Πράξη**» και το «Δελτίο» περιορίζεται σε περιοδικό ενημερωτικού χαρακτήρα.

Το **1976** ψηφίζεται ο Ν. 309 για τη μεταρρύθμιση της εκπαίδευσης. Το **1977** η ΟΛΜΕ ξεκινά απεργία διάρκειας με οικονομικά αιτήματα. Η απεργία (2/3/77 – 1/4/77) λήγει με την κατάκτηση της αύξησης της υπερωριακής αποζημίωσης. Το **1979** ξεκινά νέα απεργία διάρκειας με οικονομικά αιτήματα, η οποία λήγει σε έξι μέρες (10-16/3/79), καθώς χαρακτηρίζεται παράνομη και καταχρηστική με δικαστική απόφαση.

Το **1981** η ΟΛΜΕ πραγματοποιεί το 1^ο Εκπαιδευτικό Συνέδριό της. Θα ακολουθήσουν άλλα εννέα εκπαιδευτικά συνέδρια, με πιο πρόσφατο το Συνέδριο των Ιωαννίνων (2014), που θα αποτελέσουν μια πολύ-

τιμη συνεισφορά του οργανωμένου κλάδου στη μελέτη των εκπαιδευτικών μας πραγμάτων.

Στις **26-11-1980 η ΟΛΜΕ ξεκινά απεργία διάρκειας με τη μορφή επαναλαμβανόμενων εξαήμερων** (από 3/12/80 μέχρι 23/12/80 και από 9/1/81 μέχρι 18/1/81). Ο τότε υπουργός Παιδείας Βασίλης Κοντογιαννόπουλος στις 12/1/81 έκανε προσφυγή κατά της απεργίας, η οποία αναστέλλεται με την απόφαση 309/81 του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών ως παράνομη και καταχρηστική.

Το ΠΑΣΟΚ κερδίζει τις εκλογές στις 18/10/1981 και ικανοποιεί μισθολογικά αιτήματα του κλάδου. Τον Απρίλιο **1982 εγκρίνεται νέο καταστατικό της ΟΛΜΕ** (το προηγούμενο ίσχυε από το 1978), ενώ την 1η Ιουλίου του 1982 δημοσιεύεται ο **ν.1264/82** (ΦΕΚ 79, τ. Α') για τον εκδημοκρατισμό του συνδικαλιστικού κινήματος, τη δυνατότητα εκλογών με συνδυασμούς, συνδικαλιστικές άδειες και προστασία των συνδικαλιστών.

Το **1985 ψηφίζεται ο νόμος-πλαίσιο 1566/85**, γνωστός και ως «αντι-309».

Μετά την ένταξη στην ΟΛΜΕ των εκπαιδευτικών της (δευτεροβάθμιας) τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, μετά από σχεδόν **ομόφωνη απόφαση του συνεδρίου της ΟΛΤΕΕ το 1987**, που μέχρι τότε λειτουργούσε ως χωριστή ομοσπονδία, η ΟΛΜΕ καλύπτει πλέον συνδικαλιστικά το σύνολο των εκπαιδευτικών της δημόσιας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Γενικής και Τεχνικής-Επαγγελματικής.

Το Νοέμβριο του **1987** (υπουργός Αντώνης Τρίτσης) γίνονται προειδοποιητικές απεργίες (24ωρη στις 25-11-87, 48ωρη στις 8 και 9 – 12-87, τρεις φορές τριήμερη από 5 μέχρι 17-12-1987, από 10 μέχρι 12-2-88 και από 16 μέχρι 18-3-88). Ο Α. Τρίτσης παραιτείται από τη θέση του υπουργού παιδείας και αναλαμβάνει ο Απόστολος Κακλαμάνης. Νέα **απεργία διάρκειας** των εκπαιδευτικών (απόφαση στις **7-5-1988**), για πρώτη φορά κατά τη διάρκεια των εξετάσεων. Η απεργία έληξε με δικαστική απόφαση στις **23-6-1988**, με την οποία η απεργία χαρακτηρίστηκε παράνομη και καταχρηστική. Καρπός της απεργίας αυτής υπήρξε η καθιέρωση των «τριμίνων» (υπερωριακού επιδόματος εξωδιδακτικού έργου) και του «επιδόματος βιβλιοθήκης» από τον νέο υπουργό παιδείας Γεώργιο Παπανδρέου. Επίσης, εξασφαλίστηκε η επιστροφή μέρους της απώλειας εισοδήματος των εκπαιδευτικών εξαιτίας της απεργίας. Όπως διαπιστώνεται στη ΓΣ των προέδρων των ΕΛΜΕ στις 28-6-1988, «τα πρώτα άμεσα αποτελέσματα που αποσπάσαμε δημιουργούν ρήγματα στην εισοδηματική πολιτική της κυβέρνησης και στις κατά καιρούς «τελικές» της προτάσεις. Οι σμερινές κατακτήσεις, οικονομικές και θεσμικές, αν και δεν καλύπτουν τα αιτήματά μας, ανοίγουν νέους δρόμους για τους καθηγητές και την παιδεία, ενισχύουν τη θέση του συνδικαλιστικού κινήματος και θίγουν την πολιτική της λιτότητας και της υποβάθμισης της εκπαίδευσης».

Τον Απρίλιο του **1990** η Νέα Δημοκρατία σχηματίζει κυβέρνηση (Κ. Μητσotάκης) και Υπουργός Παιδείας αναλαμβάνει ο Β. Κοντογιαννόπουλος. Το Μάιο του 1990, ξεσπά μια από τις μεγαλύτερες αναταράξεις στο χώρο της Μέσης Εκπαίδευσης (απεργίες, συγκεντρώ-

σεις διαδηλώσεις εκπαιδευτικών, απειλή καταλήψεων εξεταστικών κέντρων, αναβολή για ένα μήνα των Γενικών εξετάσεων) με φόντο «την εκφρασμένη διάθεση του κυβερνώντος κόμματος για επιβολή λιτότητας στη δημόσια εκπαίδευση και ιδεολογική χειραγώγηση εκπαιδευτικών και εκπαιδευομένων» (Ανακοίνωση της ΟΛΜΕ, 16/5/1990).

Η Γ.Σ. των Προέδρων ΕΛΜΕ (Οργανωτική ΙΙ, 17-2-1990) εκτιμά ότι «η κατάσταση της Δημόσιας Μέσης Εκπαίδευσης και του Καθηγητή χειροτερεύει συνεχώς. Η Οικουμενική Κυβέρνηση δεν πήρε κανένα μέτρο για την αντιμετώπιση αυτής της κρίσιμης κατάστασης». Οι διεκδικήσεις επικεντρώνουν στην αύξηση των μισθών, στη μείωση του ορίου συνταξιοδότησης και στην αύξηση των διορισμών.

Η αθέτηση από την πλευρά της Κυβέρνησης των δεσμεύσεων και αντιμετώπιση των αιτημάτων του κλάδου οδήγησαν «στην ομόφωνη απόφαση του Δ.Σ. της ΟΛΜΕ για απεργιακές κινητοποιήσεις μετά το Πάσχα μέχρι και την περίοδο των εξετάσεων, ανεξάρτητα από την κυβέρνηση που θα εκλεγόταν από τις εκλογές της 8ης Απριλίου» (Ομόφωνη Απόφαση του Δ.Σ της ΟΛΜΕ στις 29-3-90, Μηνιαίο Πληροφοριακό Δελτίο της ΟΛΜΕ, τεύχ. 620/1991, σ. 4).

Στις 22 και 23 Μαΐου **1990** πραγματοποιείται διήμερη απεργία των καθηγητών και στις 6 Ιουνίου ακολουθεί νέα μονοήμερη απεργία. Αποφασίζεται από το ΥΠΕΠΘ αναβολή των Γενικών Εξετάσεων και παράταση του διδακτικού έτους μέχρι 31 Ιουλίου 1990. Στις **16 Ιουλίου 1990**, πρώτη μέρα των Γενικών Εξετάσεων, «σε βαριά ατμόσφαιρα και με συλλαλητήρια των εκπαιδευτικών έξω από τα εξεταστικά κέντρα πραγματοποιούνται τελικά οι εξετάσεις» (Ανακοίνωση ΟΛΜΕ 16/7/1990).

Το **Νοέμβριο του 1990** δημοσιεύονται τα Π.Δ. 392/90 «Οργάνωση και Λειτουργία Λυκείων» και 393/90 «Οργάνωση και Λειτουργία Γυμνασίων», που επαναφέρουν τις εξετάσεις και τη βαθμολογία στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο, και καθιερώνουν τις «μονάδες παιδαγωγικού ελέγχου» ανάλογα με τις οποίες χαρακτηρίζεται η διαγωγή των μαθητών. Ακολουθεί, στις 22/11/1990, η δημοσίευση των Π.Δ. που αναφέρονται στην οργάνωση και λειτουργία των σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Την ημέρα αυτή ξεκινούν **μαθητικές καταλήψεις Γυμνασίων και Λυκείων**, που γρήγορα απλώνονται σε όλη τη χώρα. Σημειώνονται συγκρούσεις μέσα και έξω από τα κατειλημμένα σχολεία, καθώς γονείς και μέλη του κυβερνώντος κόμματος προσπαθούν να σταματήσουν τις καταλήψεις. Σε μια από αυτές δολοφονείται στο προαύλιο του σχολείου του στην Πάτρα ο καθηγητής **Νίκος Τεμπονέρας, στις 8/1/1991**.

Η παραίτηση του Υπουργού Παιδείας Β. Κοντογιαννόπουλου, η ανακοίνωση από το νέο Υπουργό Γιώργο Σουφλιά ότι τα Π.Δ. δεν θα ισχύσουν και θα «συζητηθούν εξ αρχής ως προς το περιεχόμενό τους», η εξαγγελία για επιπλέον δημόσια χρηματοδότηση 15 δισ. και κυρίως ο «πόλεμος του Κόλπου» (18/1/91) «ξεθυμάνουν» τις μαθητικές αντιδράσεις.

Σύμφωνα με ανακοίνωση της ΟΛΜΕ, «η έκρηξη του μαθητικού κινήματος ήταν το κορυφαίο γεγονός της χρονιάς αυτής. Εξέφρασε με αυτόνομο τρόπο και

με άμεσες μορφές δημοκρατίας την αντίδραση στις κυβερνητικές αυτές επιλογές. Αναπτύχθηκε στο γόνιμο έδαφος των μεγάλων αγώνων για καλύτερη Παιδεία και μόρφωση. Αφομοίωσε και συνδέθηκε με τους αγώνες, τα αιτήματα και τις προσδοκίες των δικών μας αγώνων» (Μηνιαίο Πληροφοριακό Δελτίο της ΟΛΜΕ, τεύχ. 620/1991, σ. 5).

Τον Οκτώβριο του **1993** επανέρχεται το ΠΑΣΟΚ στην κυβέρνηση. Υπουργός Παιδείας αναλαμβάνει την πρώτη περίοδο ο Δ. Φατούρος και από το Φθινόπωρο του 1994 ο Γ. Παπανδρέου.

Από τις 19-10-1993 σε υπόμνημά της προς το νέο Υπουργό Παιδείας Δ. Φατούρο η ΟΛΜΕ τονίζει ότι: «ένα απίστευτο πλέγμα νόμων και ΠΔ που ψηφίστηκαν και εκδόθηκαν κατά το προηγούμενο χρονικό διάστημα, ενεργοποιούν και ενισχύουν ένα αυταρχικό, ασφυκτικό πλαίσιο λειτουργίας των σχολείων και της εκπαίδευσης, με στόχο το φρονηματισμό και τη χειραγώγηση των εκπαιδευτικών και τον έλεγχο της μετάδοσης της γνώσης». Ταυτόχρονα ζητάει ανάμεσα σε άλλα «α. ριζική αναθεώρηση του νομοθετικού πλαισίου της Διοίκησης της εκπαίδευσης, β. να αποδεσμευτεί η επιμόρφωση από τις διαδικασίες βαθμολόγησης και κατάταξης των εκπαιδευτικών, γ. να καταργηθεί το ΠΔ 320/93 για την «αξιολόγηση των εκπαιδευτικών», δ. να καταργηθεί το ΠΔ για τα «Ωρολόγια Προγράμματα των Γυμνασίων» (Μηνιαίο Πληροφοριακό Δελτίο της ΟΛΜΕ, τ. 640/1993, σσ 4-5).

Το Νοέμβριο του **1994** αναστέλλεται το ΠΔ 320/93 για την «Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση» και αναγγέλλεται η αναμόρφωσή του. Επίσης, καταργούνται μερικά οι διαδικασίες βαθμολόγησης και κατάταξης των εκπαιδευτικών στην επιμόρφωση (ΠΕΚ) με τροποποίηση διατάξεων του ΠΔ 250/92.

Αλλαγές γίνονται και στο σύστημα αξιολόγησης των μαθητών στα Δημοτικά και στα Γυμνάσια το οποίο τελικά ρυθμίζεται με την έκδοση του ΠΔ 409/94 (ΦΕΚ 226 Α / 22-12/1994). Το νέο σύστημα αξιολόγησης των μαθητών περιλαμβάνει Γραπτές ανακεφαλαιοτικές εξετάσεις Ιουνίου, Ωριαίες υποχρεωτικές γραπτές δοκιμασίες ανά μία κατά τη διάρκεια των δύο πρώτων τριμίνων, τεστ ολιγόλεπτα, συνθετικές δημιουργικές εργασίες και περιγραφική αξιολόγηση. Προτείνεται, επίσης, νέο σύστημα πρόσβασης στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση (Εθνικό Απολυτήριο), το οποίο τελικά δε θα εφαρμοστεί.

Το **1994 η ΟΛΜΕ ιδρύει το Κέντρο Μελετών και Τεκμηρίωσης**, που έκτοτε αναπτύσσει σημαντική δραστηριότητα στους τομείς της εκπαιδευτικής έρευνας και τεκμηρίωσης, της τέχνης και του πολιτισμού, υποστηρίζοντας το έργο της ΟΛΜΕ.

Το **1997** με υπουργό τον Γ. Αρσένη ψηφίζεται ο ν.2525/97. Από τις πρώτες μέρες της σχολικής χρονιάς 1996/97 υπήρχαν σημάδια που έδειχναν ότι η κατάσταση στην εκπαίδευση θα είναι εκρηκτική. Οι σοβαρές ελλείψεις σε εκπαιδευτικό προσωπικό, η δραματική κατάσταση των σχολείων, που στην πλειονότητά τους λειτουργούν σε διπλή ή και τριπλή βάρδια, σε συνδυασμό με την οικονομική υποβάθμιση των καθηγητών, δημιουργούσαν ένα εκρηκτικό μείγμα.